

Memo: Voorstel bijdrage RIEC-Oost Nederland 2020 en verder

Aanleiding

Voortvloeiend uit de verzwaring van taken en de hogere verwachtingen van het RIEC bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit, wil de Stuurgroep RIEC de ambities van het RIEC verhogen. Om het huidige dienstverleningsniveau van het RIEC te kunnen handhaven zijn alle gemeenten, middels behandeling in de vijf DVO's in november/ december 2018 (zie memo RIEC-ON m.b.t. scenario's gemeentelijke bijdrage vanaf 2019), akkoord met een verhoging van de structurele bijdrage met 8 cent per inwoner vanaf 2019. Voor de daadwerkelijke verhoging van de ambitie vanaf 2020 wil de stuurgroep RIEC in gesprek met de leden van de DVO's om deze ambities te kunnen realiseren.

Inleiding

Het RIEC is een (landelijk ingesteld) samenwerkingsverband¹ gericht op de integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit waaronder op het versterken van de (lokale) aanpak van ondermijning. Het RIEC Oost-Nederland wordt gefinancierd door het ministerie van Justitie en Veiligheid, de provincies en door een inwonerbijdrage per gemeente, waarmee aan de verplichte cofinanciering wordt voldaan. Door onder andere landelijke aandacht en de informatie uit de ondermijningsbeelden, hebben diverse gemeenten in een coalitieakkoord een hogere inzet op het gebied van ondermijning opgeschreven. Ook de aangekondigde wetwijzigingen om de wet BIBOB te verruimen en een "ondermijningsartikel" als nieuwe taak in de gemeentewet op te nemen zijn ontwikkelingen die op gemeenten afkomen. Hierbij wordt hard gewerkt aan de verbetering van de eigen (gemeentelijke) informatiepositie en een nog actievere rol in de aanpak van ondermijning. Steeds vaker wordt een beroep gedaan op de ondersteuning en expertise van het RIEC Oost-Nederland. Nu ook de versterkingsplannen voor Oost-Nederland geaccordeerd zijn door het Ministerie van J&V, zal de uitvoering van de plannen meer van het RIEC vragen. Als de periode van uitvoering van de versterkingsplannen afgelopen is (31-12-2021), is het wenselijk de opgebouwde kennis en expertise te borgen. Het verder ontwikkelen van handelingsperspectieven op basis van integrale informatiedeling, is daarbij een belangrijk onderdeel. Daarvoor is een sterk en robuust RIEC nodig.

¹ Convenantpartners zijn de gemeenten, politie, het OM, de belastingdienst, FIOD, Douane, provincies, IND, ISZW, UWV, Koninklijke Marechaussee.

Governance

Het RIEC wordt aangestuurd door de Stuurgroep RIEC. De stuurgroep RIEC, voorgezeten door de burgemeester van Zwolle (tevens lid van het RVO), bestaat uit vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten middels één burgemeester per district, vertegenwoordigers van beide provincies (middels de kabinetschefs), het openbaar ministerie (hoofdofficier), de belastingdienst (plv directeur) en de politie (hoofd DRIO). De stuurgroep legt rechtstreeks verantwoording af aan het ministerie van J&V middels een eigen (landelijke) planning en control cyclus. Daarnaast legt de voorzitter van de stuurgroep verantwoording af aan het DVO.

Middelen

Gevraagde verhoging van de bijdrage aan het RIEC voor 2020 en verder

RIEC Oost Nederland	Gevraagd budget	Bedrag p/inw
Gemeentelijke bijdrage		
<i>Communicatie als interventie</i>	€ 90.000,00	3 ct
<i>IT investering intelligence</i>	€ 30.000,00	1 ct
<i>Investering gemeentelijke intelligence</i>	€ 110.000,00	3 ct
Totaal:	€ 230.000,00	7 ct

Toelichting

Dit scenario gaat uit van het ambitie scenario 4 van de stuurgroep RIEC uit de memo van 2018. In de eerdere memo's werd een uitgegaan van een keuze uit 4 scenario's waarbij de stuurgroep scenario 4, een verhoging van 15 cent voorgesteld heeft. Nu in 2018 gekozen is om eerst met 8 cent te verhogen (naar 23 cent), gaat deze memo in op het de niet geaccordeerde 7 cent.

De geaccordeerde 8 cent, heeft betrekking op de huidige begroting met bijbehorende cofinanciering vanaf 2019. De in deze memo benoemde 7 cent, heeft betrekking op de mogelijke ambities/ uitbreiding van inzet/activiteiten van het RIEC vanaf 2020.

Bij deze verhoging van de inwonerbijdrage hoort een vernieuwd ambitieniveau. De stuurgroep RIEC heeft daarvoor een 2 onderwerpen voorgesteld, die hieronder worden toegelicht. Het is echter denkbaar dat er nog andere ambities zijn binnen de verschillende gemeenten. Vandaar dat via dit voorstel de mogelijkheid gegeven wordt om eventuele andere ambities kenbaar te maken aan de stuurgroep RIEC.

De stuurgroep heeft als voorstel dat met een verhoging van 7 cent ruimte zal komen om regio breed aandacht te besteden voor communicatie als interventie bij gemeenten. Hiermee wordt bedoeld dat communicatie ingezet wordt als middel om maatschappelijke weerbaarheid te vergroten, meldingsbereidheid toe te laten nemen en een afschrikwekkende werking te creëren voor georganiseerde criminaliteit. Met name bij kleinere gemeenten is deze capaciteit vaak beperkt in zowel omvang als specifieke expertise. Concreet kan communicatie-expertise ingezet worden als uit ondermijningsbeelden gelegenheden gesignaleerd worden waarbij een communicatieaanpak kan helpen. Bijvoorbeeld het verhogen van meldingsbereidheid of maatschappelijke weerbaarheid in een gemeente.

Naast de flexibele ondersteuning op het gebied van communicatie wordt hierbij geïnvesteerd in de intelligence positie bij gemeenten vanuit een proactieve en preventieve aanpak. Met tactische en strategische analyses gemaakt door het RIEC, kunnen gemeenten in een vroegtijdig stadium geïnformeerd worden over concrete ontwikkelingen en opkomende fenomenen en gelegenheden voorzien van een advies voor mogelijke acties. Als er bijvoorbeeld signalen van zorgfraude worden gemeld, die in meer gemeenten kunnen spelen, wordt sneller inzichtelijk hoe groot en complex de problematiek is, en op die manier eerder kan worden gehandeld door de gemeenten, waaronder de gemeenten. Zeker bij signalen van zorgfraude is het van belang dat in een vroegtijdig stadium een interventie volgt. De investering die wordt voorgesteld betreft zowel "tools als menskracht". Op deze wijze is meer ondersteuning mogelijk van gemeenten in de gehele keten van 'signaal tot en met interventie'; dus het vergroten van inzicht in de problematiek en de procesbegeleiding van de integrale interventies in de uitvoering.

Gevraagde standpunten

1. De intentie uit te spreken of het ambitieniveau verhoogd dient te worden binnen het RIEC ON en dat daarbij een verhoging hoort van 7 cent per inwoner.
2. Het RVO en Stuurgroep RIEC hierover een advies mee te geven over de gewenste inhoudelijke ambities van gemeenten ten aanzien van het RIEC.